

BREDASCHÉ

STAAT-, LETTERKUNDIG

NIEUWS-

Donderdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

13 Maart.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den Maart.

Het slot der zitting van 11. Zaterdag in de kamer der afgevaardigden, heeft weder eenen zonderlingen uitslag opgeleverd. Nadat de kamer gedurende verscheidene zittingen met veel nauwgezetheid het ontwerp voor de pensioenen van burgerlijke personen bediscussieerd had, zou men tot de geheime stemming over het geheele ontwerp overgaan, maar de kamer was niet meer voltallig, en dat niettegenstaande er bij de opening dier zelfde zitting ongeveer 300 leden bijeen waren geweest; maar 't zij dat het ministerie zich niet zeker achtte van de meerderheid, 't zij dat de kamer geen belang stelde in den uitslag, toen men tot de stemming zou overgaan, waren slechts 189 leden tegenwoordig, waarvan het ongenoegzaam getal van 157 leden de voordragt verwierp, zoodat het in de zitting van heden tot eene nieuwe stemming moet komen. Men vindt hierin een nieuw bewijs hoe het ministerie telkens in zijnen gang gestoord wordt, waaruit men natuurlijk afleidt dat de heer Guizot eindelijk toch zal moeten zwichten en het beleid van zaken in andere handen overlaten.

De hevige aanvallen van den heer Molé tegen gezegden minister in de kamer der pairs gedaan, doen intusschen onderscheidene bladen der hoofdstad beweren, dat de heer Molé zich daardoor in den geest zijner partij (die hij, zoowel als de heer Guizot, zegt de behoudende te zijn) meer benadeeld dan hij bij haar er door gewonnen heeft, zop dat de voorstanders dier partij bij eene eventuele verandering van kabinet, hun ook een op aanmerking de Broglie dan op den heer Molé zouden stellen.

— Zie hier, volgens den *Moniteur*, de consideratie der verklaring wegens misbruik, door den staatsraad tegen het mandement van den Aartsbisschop van Lyon, den heer de Bonald uitgesproken:

» Overwegende dat in het hierboven vermeld mandement, de kardinaal-aartsbisschop van Lyon het gezag heeft aangerand van het Edict van Maart 1682, van het Art. 24 der wet van 18 Germinal, jaar 10, en van het decreet van 25 Februarij 1810, en daarmede de vrijheden en costumen der gallicaansche kerk, bij die acten van het openbaar gezag bekrachtigd, aangerand heeft.

» Overwegende dat de kardinaal de Bonald, in hetzelfde mandement, gezag en ten uitvoer legging toekent aan de pauselijke bul *Auctorem fidei*, van den 28sten Augustus 1794, welke nimmer in Frankrijk geverifieerd noch erkend is, hetgeen eene overtreding daartelt van Art. 1 der wet van 18 Germinal, jaar 10.

» Overwegende eindelijk, dat de kardinaal de Bonald, in hetzelfde mandement, berispende aanmerkingen maakt op de organieke wet van 18 Germinal, jaar 10, waarvan verscheidene bepalingen door hem aangeduid worden als de ware vrijheden van de fransche kerk schendende.

» Dat hij aan het koninklijk gezag het regt betwist van de bullen, rescripten en andere acten van den Pauselijken Stoel te verifiëren voor dat zij in Frankrijk erkend en aangenomen worden.

» Dat hij ons insgelijks het regt betwist, dat ons in onzen staatsraad toekomt, om over dergelijke stukken als misbruik uitspraak te doen.

» Dat hij aan de artikelen der wet van 18 Germinal, jaar 10, de verbindende kracht aan hunne bepalingen verbonden, ontkent, en dat hij alzoo misbruik van magt gemaakt heeft.» enz.

Daar intusschen dergelijke uitspraken van den staatsraad, tot geen verder resultaat kunnen leiden, is het gevolg dat het mandement van den aartsbisschop de Bonald, van onderscheiden zijden den openbaren bijval der hogere geestelijkheid vindt; zoo heeft reeds vroeger de Bisschop van Chartres dien bijval doen kennen, thans meldt men dat de bisschop van Metz in de courant dier

stad verklaard heeft zich met gezegd mandement te vereenigen; de bisschop van Straatsburg heeft hetzelfde gedaan.

— De heer Redru-Rollin heeft op het bureau van de kamer der gedeputeerden een voorstel neergelegd, strekkende om af te schaffen het cijfer dat aan belastingen moet betaald worden om voor het lidmaatschap der kamer verkiesbaar te zijn, terwijl hij bovendien voorstelt om gedurende den tijd der zitting, aan de leden die tegenwoordig zijn, eene indemniteit uit te keeren, waarvan het bedrag bij eene nadere wet zou geregeld worden.

— De heer de Rossi, lid van den raad van het koninklijk Instituut, is met eene zending naar Rome vertrokken.

— De school voor de toegepaste studien te Versailles, is ten gevolge van oproerigheid der kweekelingen, ontbonden geworden. De meeste dier jonge lieden bevinden zich thans in deze hoofdstad.

— De politie heeft gisteren nacht weder een onderzoek bewerkstelligd in een afgelegen huis, tusschen den Luxemburgschen tuin en de barrières van den Mont-Parnasse, waar zich allerlei slecht volk ophield en een aantal dier lieden gearresteerd is, alsmede eene menigte voorwerpen, voor inbraak en diefstal dienende, in beslag genomen zijn.

— In de groote zaal van de beurs zal den 16den dezer een groot feestmaal, een Afrikaansch banket genoemd, aan den hertog van Nemours, den prins van Joinville, de hertogen van Aumale en Montpensier aangeboden worden. De intekening is op 40 fr. per couvert gesteld en het getal converts op 400 bepaald.

— De werklieden aan de beurs, die schijnt op het ongegrond getuigenis van een dagloon wilde verminderen, sedert den 3den geweigerd aan het werk te gaan en zich met hoopen verzameld, zonder dat er gewelddadigheden bedreven zijn. De troepen zijn intusschen geconsigneerd om op alles voorbereid te zijn, terwijl de prefect bij eene proclamatie de werklieden tot de orde heeft aangemaand. Van hier was eene dépêche reeds den 25sten der vorige maand aan den prefect gezonden, eenige verbetering in het lot dier arbeidende klasse daartellende, zoodat men hoopt, dat door een en ander het werkvolk spoedig tot zijn pligt en tot den arbeid zal terug keeren.

— De *Sentinelle de l'Armée* vermeldt, dat de koning eene ordonnantie betrekkelijk eene nieuwe tenue voor de infanterie, geteekend heeft en de korpsen in den loop dezer maand de noodige instructiën voor de invoering zullen bekomen; de zoogenoemde tunica is aangenomen, terwijl de sabel aan een draagband om het lijf zal gedragen worden.

— De tijdingen uit Zwitserland behelzen de beraadslagingen van den landdag te Zurich op den 5den en 6den dezer. In de zitting van eerstgenoemden dag, heeft de landdag zich verklaard voor de benoeming eener commissie, die belast zal zijn met het onderzoek van de zaak der Jezuiten en die der vrijkorpsen. In de zitting van den 6den is die commissie benoemd geworden en is de discussie over de vrijkorpsen geopend. — Achtien redenaars hebben over het eerstgenoemd punt het woord gevoerd. De gedeputeerde van Wallis heeft onder anderen betoogd, dat men het gezag van Pascal tegen de Jezuiten niet kan inroepen, omdat diens geschriften door beulshanden verbrand waren; dat de landdag verklaard had dat de afschaffing der Jezuiten een groot gaping in het onderwijs had gelaten. — Basel-stad, een der behoudende kantons, heeft zich voor het voorstel eener commissie, dat door het radicale Bern gedaan was, verklaard. Bij de stemming verklaarde zich 42 en een half kanton vóór de commissie, en negen en een half kanton daartegen, te weten: Uri, Unterwald, Zug, Wallis, Geneve, Neuchatel, Appenzell (binnengedeelte) Freiburg, Schweiz en Lucern.

In de zitting van den 6den, is op voorstel van Bern, bepaald, dat de commissie uit zeven leden zou bestaan (de gedeputeerden

die tegen de benoeming waren, hebben aan de stemming daarover geen deel genomen. Tot commissarissen werden benoemd: de heeren *Mousson* van Zurich, *Neuhaus* van Bern, *Muntziger* van Solothurn, *Kern* van Thurgau, *Neff* van Saint-Gall, *Frey* van Baselstad en *Druey* van Waadtland. De meerderheid dier commissie behoort alzoo tot de radicale partij.

Daarop is de discussie over de vrijkorpsen geopend, doch niet ten einde gebragt, en daar zij niet kon ten einde gebragt worden, verder tot Maandagdaaraanvolgende uitgesteld (*zie verder Duitschland*).

— Ter beurze waren genoteerd; 5 pCt. 117,60; 3 pCt. 85,20; Nap. r. 101,75; Spanje 5 pCt. 39; Rom. L. 105,50.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 10den Maart.

Volgens de laatste berigten uit St. Petersburg, was uit de officiele berigten der regering gebleken, dat de tegenwoordige winter buitengewoon vroeg en streng in de Nieuw-Russische provincien is ingevallen, ook langs de geheele Zuidoostelijke grenzen van het rijk, en de Transkaukasische provincien. In het midden van November bereikte de koude in de stad Erivan van 5°.—7° Reaumur. Later had men daar, bij scherp Noordoostenwind langdurige vorst, dikwijls vergezeld van sneeuw. De wijnstok leed zeer. De nog niet ingezamelde druiven in de dalen rondom Erivan bevroren overal. Gedurende dezen, in het Russische Zuiden zoo buitengewoon strengen winter, was het weder in het Noorden des rijks buitengewoon zacht.

— Uit het Thuringerwoud schrijft men van den 25sten Februarij, dat de sneeuw-massa's niet alleen het Jura-gebergte en de Vogesen, maar ook het Thuringische woudgebergte tot op eene buitengewone hoogte bedekken. Boven Illmenau zijn eenige wagens onder weg blijven steken, ofschoon vele honderden menschen dagelijks bezig zijn, om de sneeuw weg te werken. Hoe hooger men komt, des te meer sneeuw ontmoet men; menig dorp is daaronder geheel als begraven, zoodat men den toren der kerk, de schoorsteenen en de punten der daken alleen te zien krijgt. De bewoners hebben de gemeenschap door eene soort van tunnel hersteld, waardoor zij tot elkander komen. Geheele scharen groot en klein wild dringen, uit gebrek aan voedsel, in de dorpen; deze afgematte dieren zijn minder schuw dan anders, en nemen niet zelden voedsel uit de hand der bewoners. Even zoo is het met de vogelen; van deze ziet men er hier en daar dood liggen, die verhongerd of bevroren zijn. In Weimar vielen dezer dagen eenige patrijzen in de straten neder. Zij waren zoo moede, dat zij zich met zakdoeken lieten vangen.

— De president van den Bondsdag, de graaf von *Munch-Bellinghauzen*, wordt eerstdaags hier uit Weenen verwacht. De aangelegenheden van Zwitserland, de godsdienstige beweging in Duitschland en andere bij den Bondsdag aanhangige belangrijke zaken, zijn de redenen, waarom genoemde staatsman veel vroeger dan gewoonlijk op zijnen post terugkeert.

— Naar men verneemt, zal ook hier, even als te Wiesbaden, eene Duitsch-Katholieke gemeente gevormd worden.

— De verkiezingen te Waadt voor den nieuwen grooten raad, in het laatst der vorige maand begonnen, zijn, gelijk men verwachtte, geheel in den geest der revolutionnaire partij uitgevallen. Alle bekende keuzen, 57 in getal, behooren tot het radicalismus, de meesten tot het ultra-radicalismus.

» Bij den stelligen haat (aldus leest men in een schrijven uit Waadt) der thans het bewind voerende bevolking tegen hogere beschaving, akademie, kerk en geestelijkheid, is het natuurlijk, dat van de overige, door beschaving, kennis, onafhankelijkheid en talent uitstekende mannen geen enkele gekozen is. Daardoor ontvallen aan den nieuwen grooten- en den staatsraad hun beste steun, en de mannen, die geschikt waren voor eene rijpe, onafhankelijke discussie.

» De Jezuiten zijn bij ons zoo geheel vergeten, alsof nimmer van hen gesproken ware. Terwijl men de methodisten herhaaldelijk met dood en hunne bedehuizen met verwoesting bedreigt, spreekt de onbeschaafde volksmenigte geen enkel hard woord tegen Katholijken en hunne kapellen uit. Protestantische bedehuizen, zelfs onderscheidene van de nationale kerk, worden scherp bedreigd. Geheel in de eerste dagen begon men, ofschoon zeer zwak, met de kreten: *à bas les Jésuites!* Spoedig hoorde men hiervan niets meer, en thans is het *à bas les Momiers!* (Methodisten) *à bas les Chrétiens!* Zoo staat het thans.

» In alle districten zijn, daags voor de verkiezingen, volksverzamelingen gehouden, om te beraadslagen over de instructien, welke aan den nieuwen Grooten Raad zouden moeten gegeven

worden, betrekkelijk de veranderingen in de staatsregeling. Onze burgerlijke- en strafwetgeving schijnen geheel in den zin van het radicalismus veranderd te zullen worden; alle beambten zullen aanzienlijk in hun inkomen verminderd worden, bijzonder de hoogleraren der akademie. Alle sedert 1798 ingevoerde wetten zullen worden herzien. Alle jonge lieden van 18 jaren zullen bij de verkiezingen regt van stemmen hebben.

Om een denkbeeld van den geest van sommige afgevaardigden te geven, kan dienen een dankbrief van een lid aan zijne kiezers geschreven, en waarvan het slot aldus luidt:

»Hoe verder ik op de staatkundige loopbaan voortga, des te grooter wordt in mij de behoefte, te sympathiseren met het volk, dat zoo edele gevoelens aan den dag gelegd heeft; des te sterker gevoel ik mij in zijne hulp, welke tevens eene openbaring van de hulp Gods is, zonder welke volk en overheid niets vermogen.»

Den 3 is de heer *Delarageaz*, een radicaal, met 112 tegen 60 stemmen, tot voorzitter van den nieuwen raad gekozen.

— In brieven uit Napels, van den 22 der vorige maand, wordt geschreven, dat aldaar een noord-oostelijke wind zeer scherpe koude had aangebragt. De thermometer teekende 3 graden onder nul, en dikke ijsschors bedekten de bronnen. — De kegel, welke zich in den grooten krater van den Vesuvius gevormd heeft, was sedert eenige dagen te Napels zichtbaar, en verhief zich dagelijks meer boven den rand, zoodat men eene spoedige uitbarsting verwachtte.

— Berigten uit Alexandrie van 6 Februarij behelzen het volgende:

»De onlangs hier aangekomen Engelsche ingenieur *John Galloway*, heeft van *Mehemed-Ali* den last ontvangen, om de woestijn tusschen Suez en Kairo te nivellieren en eene raming te maken der kosten, welke voor den aanleg van een ijzeren spoorweg tusschen die beide plaatsen zouden vereischt worden. Ingeval die kosten niet te hoog loopen, is men voornemens om met de uitvoering van dit werk onverwijld een begin te maken. — *Mehemed-Ali* is van zijne jongste onpasselijkheid geheel hersteld en heeft zich van Kairo naar Fagum begeven, om daar de opening van een kanaal bij te wonen. Vervolgens wil hij met eene stoomboot naar Opper-Egypte reizen. — De veepest, welke in sommige provincien zoo groote verwoestingen aangerigt heeft, is nagenoeg verdwenen.»

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 12den Maart.

Het Concert van Bredaas *Philharmonie* ten behoeve van Bredaas armen, in ons nummer van 11 dezer aangekondigd, heeft gisteren avond in het loaal van dit gezelschap plaats gehad. — De algemeene belangstelling was ook hier weder sprekende in de geheel volle zaal, terwijl men zich mogt verlustigen in de uitmuntende uitvoering der stukken en inzonderheid over *Piano*-, *Viool*-, *Trombone*- en *Clarinet*-obligaten, die dan ook met de uitbundigste toejuichingen begroet werden. Alles heeft bijgedragen om dezen avond regt aangenaam te doen zijn. De talrijke opkomst des publieks, de uitmuntende uitvoering der muziekstukken en de doeltreffende inrigting en verlichting der muziekzaal wedijverden om den voorrang.

De opbrengst, bedragende f 140,—, is aan de verschillende inrigtingen uitgereikt.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag is ingekomen eene missive van Z. Exc. den Minister van Financien, waarbij eenige ligte wijzigingen worden gebragt in het ontwerp van wet nopens den doorvoer enz. De beraadslagingen over dat ontwerp zijn vervolgens gehouden.

De heer *de Monchy* heeft het woord alleen gevraagd om de regering zijnen dank te betuigen dat zij het onderhavig wetsontwerp aan de beoordeeling en de goedkeuring van de kamer heeft onderworpen. Wel drukte het ontwerp niet ten volle het doel uit dat de regering beoogde en kon voor den handel eene schadelijke onzekerheid veroorzaken, indien deze niet uit den aard der zaak zelve en door den duur der volmagt bij de wet opgegeven, werd weggenomen. De spreker meende zich niet te veel aan te matigen, door aan Z. Exc. den minister van financien de verzekering te geven, dat de onderhavige voordragt den handel ten hoogste had verblijd, en dat deze daarin een bewijs moet en zal zien van de zorg der regering voor de belangen van dien tak van nijverheid, die zulk een belangrijken invloed op het welzijn des vaderlands uitoefent. De tegenwoordige voordragt getuigde van zelfstandigheid en van staatkunde. Van zelfstandigheid, om dat hier gehandeld wordt vrij en onafhankelijk van andere mogendheden; van staatkunde, omdat de voordragt geschikt was om de onderdanen der mogendheden met welke wij te doen hebben, onze vrijgevigheid te doen prijzen en hen mede te doen werken

om den maatregel een gewenscht gevolg te geven. Het verheugde den spreker zulke woorden te kunnen uiten, minder nog om de voordeelen die de natie mogelijk van het ontwerp, wet geworden zijnde, zal kunnen plukken, dan wel omdat het tot die middelen mag gerekend worden te behooren, waardoor de regering de liefde der ingezetenen kan winnen. Mogt toch, wenschte de spreker, de regering geene gelegenheid verzuimen om ieder billijk en geschikt middel aan te grijpen, ten einde de natie meer en meer aan zich te verbinden. Ten slotte gaf de heer *de Monchy* zijn verlangen te kennen tot meerdere openbaarmaking van de zijde der regering nopens alles wat onzen staat wordt in- en uitgevoerd, met opgaaf van de plaatsen van herkomst en bestemming. Nu moest men dikwijls naar in het buitenland opgemaakte stukken te rade gaan.

De heer *Hoffman* verklaart zich mede voor het ontwerp. Hij beschouwt het als het eenig middel om den handel op te beuren en eene betere toekomst daarvoor te openen. Hij hoopt dat men zich weldra in de vrije Rijnvaart zal mogen verheugen.

De heeren *Michiels van Verduynen* en *Strens* hebben ophelderingen gevraagd, of de gunstige gevolgen, die de onderneming van dit ontwerp zal kunnen opleveren, alleen op de Rijnvaart van toepassing zullen zijn, en of de vaart op de Maas daarvan beroofd zal wezen? Met andere woorden, of de maatregel van algemeenen aard zal zijn?

De heeren *Thorbecke*, *van Goltstein*, *de Kempenaer* en *van Dam van Isselt* hebben de voordragt bestreden, geenszins omdat zij de afschaffing van het doorvoerregt afkeurden, of om dat zij niet in het belang van den handel de vrije Rijnvaart zouden verlangen. Integendeel juichte de heer *van Goltstein* het toe, dat de Regering in dit opzigt een vrijzinnig stelsel omhelsde en tot onbekrompener denkbeelden kwam. Hij beschouwde het als een eerste stap op eenen nieuwen weg, die hij hoopte dat door meerderen zal worden achtervolgd.

De heer *Thorbecke* oordeelde, indien het belang van den handel de afschaffing der bedoelde regten vorderde, dat deze dan ook bij de wet bepaaldelijk dienden te worden afgeschaft, maar zulks niet van de Regering moest afhangen. Geene gunst, maar een regt, voor allen gelijk, moet hier worden toegekend.

De heer *van Goltstein* achtte het voorstel als te onbepaald en te onbepaald; men blijft in het onzekere, of de Regering tot de opheffing of afschaffing zal overgaan. Hij merkte het als in strijd met de Grondwet aan, dat aan de Regering de bevoegdheid verleend werd om belastingen naar goedvinden af te schaffen. Het stelsel, dat de Regering met dit ontwerp voorstaat, is doeltreffend, maar de wijze, waarop men het wil verwezenlijken, is ondoeltreffend.

De heer *de Kempenaer* verklaarde een groot voorstander te zijn van den handel, dien hij als de grootste bron van 's Volks welvaart beschouwt. Reikhalzend zag hij uit naar de opheffing der banden, die den handel nog maar al te zeer knellen. Doch dit voorstel kwam hem voor onaannemelijk te zijn. Daar het reglement op de Rijnvaart buiten de wetgeving was daargesteld, beschouwde hij het ook ondoeltreffend, dat deze bij de wet de opheffing zou verordenen van regten die zij niet had daargesteld, en waardoor zij zou kunnen geacht worden dat reglement thans goed te keuren. Had de Regering de bevoegdheid tot de vaststelling van het reglement, dan heeft zij ook het regt de lasten, die daarvan het gevolg zijn geweest, zelve op te heffen. Voorts schijnt het hem toe, dat de Kamer de bevoegdheid niet heeft, de magt der wetgeving aan een deel derzelve over te dragen. Alles zal hier afhangen van het oordeel van een enkelen Minister, wiens beginselen, gelijk uit het voorloopig verslag nopens het Tarief blijkt, niet met die van de meerderheid der Kamer schijnen overeen te stemmen. De redenaar geloofde, dat de vele en lastige formaliteiten, waaraan de handel onderworpen is, drukkender zijn dan een matig doorvoerregt. Werden er zoo vele schrifturen niet gevorderd, waren er zoo vele leges niet noodig, de staat van den handel zou voordeeliger zijn.

Z. Exc. de Minister van Finantien geeft te kennen, dat de Regering steeds het oog gevestigd heeft op het wenschelijke, zoo om de lasten des Volks te verligten, als om in deszelfs belang zoo veel mogelijk de welvaart te vermeerderen. Uit dat oogpunt beschouwd, strekt het haar tot een genoegen tot de aanbieding van dit wets-ontwerp te kunnen overgaan. Het deed Z. Exc. genoegen dit ontwerp te hebben kunnen voordragen, omdat de Regering dikwerf beschuldigd wordt van mindere vrijzinnigheid, vooral wat den Rijnhandel aangaat. De Ned. Regering toont zoo wel door het aangeboden Tarief, als door deze voordragt, dat zij andere Volken in vrijgevigheid en gemakelijkheid, in het stuk van den handel, vooruit streeft. Haar oogmerk is niet alleen, de dagen van rust en vrede te doen voortduren, maar daarvan

voor de materiele belangen des Volks gebruik te maken. Zijne Exc. vertrouwt dan ook, dat het ontwerp den bijval van de meerderheid der Vergadering zal mogen verwerven. Zijne Exc. verdedigt het regt der Regering, om tractaten te mogen sluiten en daarin bepalingen te doen voorkomen, welke betrekkelijk zijn tot te heffen regten. Die tractaten erlangen de kracht van wetten. Alleen over het grondgebied mag de Regering, bij tractaten, niet beschikken. Zoowel de graaf *van Hogendorp*, als onderscheiden leden der Kamer, hebben in vorige tijden het gevoelen der Regering te dezen aanzien ondersteund. Voorts verdedigt de Minister de bepaling, in het ontwerp vervat, om der Regering magtiging tot de afschaffing en vrijstelling te verleen. Gelijksortige bevoegdheid is in België, Frankrijk, ja in Engeland aan de Gouvernemen ten toegekend. Er kan geen bezwaar bestaan, om steeds te volgen wat hier altijd heeft plaats gehad, wat elders bestaat en hetgene in het belang van den handel en de welvaart des Lands wordt gevorderd. Z. Exc. zou het ongeraden achten, den doorvoer geheel en al en voorwaardelijk af te schaffen. Met geene mogelijkheid kan er voorzien en in de wet opgenomen worden de voorwaarden welke de Rijnsoever-Straten aan de vrijstelling van de Rijnvaart mogten vermeenen te moeten verbinden. Zijne Exc. herinnert, dat de Maintzer overeenkomst door het hoogste regterlijke collegie hier te Lande, den Hoogen Raad, als wettig is erkend en toegepast; die overeenkomst is ook door de wetgeving van Nederland erkend, zoo wel bij het tractaat van 1842, bij de wet nopens den doorvoer van 1843, en bij elke staatsbegrooting, waarbij onder de middelen des Rijks zijn opgenomen de scheepvaartregten, welke ten gevolge dier overeenkomst worden geheven. Al nam men derhalve aan, dat zij onwettig was, dan nog is zij door de opvolgende handelingen en besluiten der wetgeving gesanctioneerd. De Minister betoogt, dat de Regering de bevoegdheid heeft, om van een harer regten door tusschenkomst der wetgeving af te zien, doch hier vooral, waar het geldt een deel der inkomsten van den Staat, vermeent Z. Exc., dat de Regering niet zonder toestemming der wetgeving behoort te handelen. Zonder het bestaan van eene wet, zou Z. Exc. der Kroon den raad niet durven te geven, deze regten af te schaffen. Mogt het ontwerp worden aangenomen, dan zal er nimmer aan eenig persoon of localiteit eenige gunst worden verleend, maar de bevordering der algemeene welvaart steeds op het oog worden gehouden.

De vast te stellen maatregel zal van algemeenen aard zijn voor alle localiteiten, (waarop de Maintzer overeenkomst van toepassing is. Z. Exc. geeft de verzekering, dat hij volgaarne de belangen van den handel zal trachten te bevorderen door tot de openbaarheid van statistieke opgaven, wegens de uitkomsten van den handel enz., mede te werken, doch dat de bereiking van dat doel niet gemakkelijk is en daaraan vele kosten verbonden zijn. Z. Exc. vleit zich, dat de aanneming van het ontwerp goede uitkomsten zal opleveren, en dat uit de daaruit voort te vloeijen onderhandelingen het den buitenlander zal blijken, dat het Nederland ernst is, wanneer er van vrije Rijnvaart gesproken wordt.

De heeren *de Kempenaer* en *van Goltstein* hebben nog nader hunne gevoelens ontwikkeld.

De heer *van Dam* heeft zich met de meening van den heer *Thorbecke* vereenigd. Hij verklaarde tevens bij deze gelegenheid, dat, indien hij in de laatste vergadering zou zijn tegenwoordig geweest, hij voor het voorstel tot wijziging van het reglement zou hebben gestemd.

Z. Exc. de Minister van Finantien heeft de voordragt nog nader toegelicht.

In omvraag gebragt, is het ontwerp aangenomen met eene meerderheid van 40 tegen 10 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren *Luzac*, *de Kempenaer*, *van Rosenthal*, *Gouverneur*, *van Dam van Isselt*, *van Heemstra*, *Thorbecke*, *Mutsaers*, *van Sasse van Isselt* en *van Goltstein*.

Zijne Majesteit heeft bij onderscheiden dezer dagen genomen besluiten goedgevonden:

1°. het pensioen in hunne respectieve rangen te verleen: aan den luitenant-generaal *H. D. T. de Favauge*, thans het tractement van non-activiteit genietende, en aan den generaal-majoor *J. Hulst*, kommandant van de 1ste brigade der 2de divisie infanterie, belast met de waarneming van het provinciaal kommandement van Vriesland, Groningen en Drenthe;

2°. te benoemen: tot luitenant-generaal en kommandant der 1ste divisie infanterie, alsmede tot opperbevelhebber der vesting Maastricht en der troepen in het hertogdom Limburg, de generaal-majoor *O. J. H. graaf van Limburg Stirum*, buitengewoon adjudant des Konings, kommanderende de 2de brigade der 1ste divisie infanterie;

tot generaal-majoor en kommandant van de 2de brigade der 1ste divisie infanterie, de kolonel *J. H. Voet*, thans kommandant van het regiment grenadiers en jagers;

tot kommandant van de 1ste brigade der 2de divisie infanterie,

de generaal-majoor J. J. Volkhemer, thans het tractement van non-activiteit genietende;

tot kommandant van het regiment grenadiers en jagers, de kolonel jhr. J. T. van Spengler, buitengewoon adjudant des Konings;

tot officier van gezondheid van de 3de klasse, bij het leger, de bezoldigde kweekeling der 1ste klasse P. G. Berends, van 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht; en 3° in hunnen rang en ancienniteit over te plaatsen bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië:

de 2de luitenants P. van der Hoff en H. T. Heisterkamp, van het 4de regiment infanterie;

den 2den luitenant H. E. G. Loder, van het 5de regiment infanterie.

— Bij besluit van 8 Maart jl., n°. 65, heeft Zijne Majesteit tot rector magnificus, voor de hoogeschool te Utrecht, over het akademiejaar 1845—1846, benoemd den hoogleeraar mr. G. W. Vreede.

— Men verneemt thans, dat het fregat *Jason* bestemd is om Z. Exc. den nieuwen gouverneur-generaal van Ned. Indië, den heer *Rochussen*, naar die Kolonien over te brengen, en dat het tegen den eersten Mei aanstaande in gereedheid zal moeten zijn.

— De te 's Hage ll. Maandag gehoudene collecte voor de algemeene armen heeft de aanzienlijke som van omstreeks twaalf duizend gulden opgebracht. Er was daaronder eene gift van f 1500 van Z. M. den Koning.

De 's Gravenhaagsche Nieuwsbode weersprekt een te 's Hage in omloop gebragt, en zoo het zegt met gretigheid verbreid gerucht, wegens het eten van jonge honden uit armoede.

— Te Amsterdam heeft eene algemeene bijeenkomst van Mrs. broodbakkers plaats gehad, waar voorgesteld is, aangezien men beweerde dat de broodbakkers in den tegenwoordigen tijd moeite hebben om te blijven bestaan, voortaan, bij gelegenheid van Paschen, geene presentbrooden aan de kalanten te zenden. Een groot deel der aanwezenden had zich voor die zaak verklaard, welke in eene nadere bijeenkomst zou beslist worden.

— Men meldt uit Amsterdam, dat ll. Zaterdag een aanvang is gemaakt met eene doorrijzing op het Noordhollandsch kanaal, ofschoon de intekening daartoe nog niet volledig was. Onder het werkvolk heeft eenige beweging plaats gehad, ter verhooging van het loon; doch door tusschenkomst der gewapende magt is de orde spoedig hersteld.

— Uit 's Bosch schrijft men van 10 Maart:

» Gisteren avond, te 7 ure, ontstond er brand in een der uit-
hoeken der gemeente Uden, welke door den fellen wind zoo spoedig
toenam, dat, niettegenstaande de spoedig aangebragte hulp, twee
huizen eene prooi der vlammen zijn geworden. De oorzaak
weet men nog niet met zekerheid te bepalen, echter gelooft men,
dat dit onheil aan onvoorzigtigheid is te wijten.»

— Te Sneeuwijk heeft men ll. Zondag de bakens, dienende
voor het voetpad over de rivier, ingenomen, daar men ver-
meende dat er gevaar aan verbonden was de rivier langer te
voet te passeren. De overtocht geschiedt sedert geregeld met de
veerscheperen door eene gemaakte sleuf.

Te Vreeswijk geschiedt de overvaart over de Lek met ponten
en booten, maar wordt bij voortdurend moeilijker, dewijl zich
in de rivier zoogenaamd gusj's vormt. Men passeert de rivier
nog te voet. Het ijs heeft er de dikte van 27 à 28 duim.

— Met genoegen verneemt men, dat het nederlandsch hoeker-
schip de *Vrouw Johanna*, kapitein J. van der Meyden, na te
Barcelona volle schadevergoeding bekomen te hebben, den 24sten
Februarij jongstleden van daar is vertrokken en den 3 dezer zijne
bestemmingsplaats, Marseille, heeft bereikt.

— In de *Middelburgsche Courant* leest men het volgende:

» Uit België wordt gemeld: » De dooi over dag; ten gevolge
van de werking der zon, en de harde vorst gedurende den nacht,
hebben veel schade aan het koolzaad-plant toegebracht; er is alle
reden om te gelooven, dat zij op verscheidene plaatsen geheel
zal verloren zijn, maar daarentegen verzekeren de landbouwers,
dat de tarwe en over het algemeen alle zaaisels tot dusverre
niet hebben geleden van die afwisseling van vocht, zachte en
harde vorst.»

» Men schrijft uit Brugge: » Den 2 Maart, des morgens ten 11
ure, zag de heer *Poupaert*, geëmployeerde aan het octrooi,
welke zich in het wachthuis nabij het sporen het bevond, eene
vrouw welke om hulp schreeuwde, daar hare kinderen verdron-
ken. Hij volgde de vrouw tot op het ijs van de binnengracht
der stad, waar hij spoedig een gat ontwaar werd, waarin vier
kinderen dezer ongelukkige vrouw verdwenen waren. *Poupaert*
hoorde het ijs onder zijne voeten kraken, zoo dat hij noodzaakt
was zich lang uit op het ijs neder te leggen, ten einde de moe-
der in het redden van hare kinderen behulpzaam te zijn. Tot
overmaat van ongeluk, viel de moeder, welke in eenen ver ge-
vorderden staat van zwangerschap verkeerde, in den afgrond,
welke haar geheele kroost had verzwolgen. Men oordeelde dus
over den vreeselijken toestand waarin de redder zich geheel al-
leen bevond. Na veel inspanning gelukte het hem de moeder uit
het water te halen, welke er echter weder ten tweede male
inviel. Eindelijk, na ongelooflijke en bijna bovenmenselijke
pogingen, gelukte het dezen moedigen man alle de kinderen en

hunner moeder te redden; een der kinderen gaf echter geene de-
minste teekenen van leven, zoo dat men vreesde dat hetzelfde
bezweken was. *Poupaert* nam het echter in zijne armen, bragt
het naar het wachthuisje en stelde alle mogelijke middelen in het
werk om het kind in het leven terug te roepen, met dat geluk-
kig gevolg, dat hij de voldoening had, hetzelfde ten tweeden
male van den dood te redden. Deze menschlievende daad is nog
te meer prijswaardig, daar *Poupaert* zelf vader is van zeven kin-
deren, en hij zijn eigen leven in de waagschaal stelde om deze
ongelukkige familie te redden.»

195^e KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

TWEDE KLASSE.

- 1° Trekking. N°. 355, een prijs van f 30, en eene premie van f 1000.
2° — N°. 4568, f 1250.
3° — N°. 4714, f 2500.
4° — N°. 17829, f 5000; N°s. 16182, 17400, 6915, 16551, 235, ieder f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (11 Maart) was de fondsnotering: Ned. 2½ pCt. 64½/16; 3 pCt. 78½/16; dito op resc. 78½/16; 4 pCt. 99½/16; Amort.-Syndic. 4½ pCt. 100; 3½ pCt. 93½/16; Handelsm. 150½/16; Aand. Rijn Spoorw. 111½/16; Id. Holl. Spoorw. 130; België 2½ pCt. 59; Spanje 25½/16; 5 pCt. 24½/16; 3 pCt. 42½/16; Coupons Ardoin 28; Passive 7½/16; Fr. Uitgest. 8½/16; Portug. te Lond. 3 pCt. 69½/16; Rusland 108; 4 pCt. bij Hope 93; dito bij Stiegl. 91½/16; Inschr. in Assign. 6 pCt. 75; Certif. van dito 76½/16; Polen Certif. 87½/16; Amerika Bankact. 7½/16.

Advertentiën.

VERKOOPING BIJ GEREGETELIJKE UITWINNING.

Op Dingsdag den Vijftienden April, 1800 Vijf en Veertig, des voormiddags ten tien ure, zal er op de vervolging en ten verzoeken van Mevrouw ANNA MARIA DAM, Particuliere en Weduwe, mitsgaders universele Erfgename van wijlen den Heere ANTONIJ HESSELS, wonende te Oosterhout, hebbende tot Procureur gesteld den Heere en Mr. GERARD KLEYN, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te Breda, en wonende te Breda, in de Katharinastraat, Wijk D, nummer 66, in den vorm der Wet, ter civiele Teregtzitting der Arrondissements-Regtbank te Breda, worden overgegaan tot de Geregetelijke VEILING en VERKOOPING van eene HUIZINGE, HOF en ERVE, staande en gelegen te Oosterhout, aan het einde van den Heuvel, Wijk H, nummer 426, Kadastraal ingedeeld Sectie S, nummer Drie Honderd Zeven en Vijftig, HUIS en ERVE, groot twee roeden, vijf ellen, en Sectie S, nummer Drie Honderd Acht en Vijftig, MOESTUIN, groot vijf roeden, zeventig ellen, hebbende een belastbaar inkomen van wegens gebouwen eigendom, de somme van f 54,— en wegens ongebouwen eigendom, de somme van f 2,72. Gezamentlijk in Executie gearresteerd ten verzoeken en behoeve van bovenvermelde Mevrouw ANNA MARIA DAM, Weduwe wijlen den Heere ANTONIJ HESSELS, en ten laste van PIETER VAN MOERGASTEL, Broodbakker, en zijne Huisvrouw JOHANNA CRUL, Particuliere, beiden wonende te Oosterhout, bij Proces-Verbaal van inbeslagneming door den Deurwaarder ADRIANUS HENRICUS HOLLANDERS, den elfden Februarij 1800 Vijf en Veertig opgemaakt, hebbende den volgenden dag geregistreerd en overgeschreven ten Kantore tot Bewaring der Hypotheken te Breda, tijdens welke overschrijving op gemeld Kantoor de voormschreven onroerende gearresteerde Goederen waren bewoond door voornoemde gearresteerde partijen en gezamentlijk belast met drie Hypothecaire inschrijvingen, te weten: de eerste groot Elf Honderd en Vijftig Guldens, ten behoeve van voormelde Requirante en Executante, de tweede groot Vijf Honderd Vijf en Zeventig Guldens, ten behoeve van ANNA MARIA VAN DEN EYNDEN, en 3° met een aandeel in eene rent ter waarde van Zeven en Dertig Cents, 3 jaars, ten behoeve van het Oude-Mannen-Gasthuis te Breda, een en ander onverminderd de Rijks-, gewestelijke en plaatselijke gewone en buitengewone Belastingen. En zal het bovenvermelde gearresteerde en alzo in voege voorschreven geregetelijk te Verkoopen Onroerend Goed, gezamentlijk in eenen koop geveild en verkocht worden, tusschen de Executante hetzelfde bij deze op prijs stelt en inzet op eene somme van Negen Honderd Guldens, welke haar inzet de plaats van het eerste bod vervangt.

De Procureur Executant,

Mr. G. KLEYN.

* * Door J. C. VERKOUTEREN, Boekhandelaar te Bergen-op-Zoom, is aan het Stedelijk Bestuur opner Woonplaats op den 8ten Maart 1845 ter Vertaling in het Nederduitsch vertoond:

Die Herzkrankheiten, Leitfaden zum Selbstunterrichte für Aerzte, entworfen von FRANZ ZEHETMAYER, Doctor der Medicin und Chirurgie u. s. w. Wien 1845.